

LETTER TO THE EDITOR ΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΕΚΔΟΤΗ

ΑΡΧΕΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ 2010, 27(1):128-130
ARCHIVES OF HELLENIC MEDICINE 2010, 27(1):128-130

Το σύνδρομο απνοιών στον ύπνο ως παράγοντας κινδύνου οδικών τροχαίων ατυχημάτων

Διαβάσαμε με προσοχή την ανασκόπηση των Καρδάρá και συν, με θέμα την επιδημιολογία, τους παράγοντες κινδύνου και τα μέτρα πρόληψης των οδικών τροχαίων ατυχημάτων.¹ Στην ανασκόπηση αυτή, ως αίτια των οδικών τροχαίων ατυχημάτων αναφέρονται παράγοντες που αφορούν στο *όχημα*, στην *κατάσταση των δρόμων* ή στον *οδηγό*. Παρά το γεγονός ότι αναλύθηκαν οι συνθήκες εκείνες που αναφέρονται στον παράγοντα *οδηγό*, οι οποίες αυξάνουν τον κίνδυνο πρόκλησης τροχαίου ατυχήματος, διαπιστώσαμε ότι δεν γίνεται μεία στην παρουσία διαταραχών που προκαλούν υπνηλία και ιδιαίτερα στην πιο συχνή μεταξύ των διαταραχών αυτών, το σύνδρομο απνοιών στον ύπνο (ΣΑΥ).

Το ΣΑΥ είναι μια κοινή νόσος που αφορά στο 5% του γενικού πληθυσμού,² γεγονός που είναι ήδη γνωστό από τη δεκαετία του 1980. Χαρακτηρίζεται από την παρουσία διακοπών της αναπνοής (άπνοιες/υπόπνοιες), αποκορεσμών της οξυαιμοσφαιρίνης και αφυπνίσεων από τον ύπνο, ενώ κατά τη διάρκεια της ημέρας συνοδεύεται από ημερήσια υπνηλία, γνωσιακές διαταραχές, αλλά και από καρδιαγγειακές διαταραχές, συστηματική φλεγμονή, καθώς και διαταραχές του μεταβολισμού των λιπιδίων και της γλυκόζης.³

Το ΣΑΥ φαίνεται όμως να σχετίζεται ισχυρά και με την πρόκληση εργατικών και τροχαίων ατυχημάτων. Πράγματι, πρόσφατη μεταανάλυση, που χρησιμοποίησε επτά βάσεις δεδομένων, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το ΣΑΥ, όταν μένει αθεράπευτο, αυξάνει τον κίνδυνο πρόκλησης τροχαίου ατυχήματος κατά 2,43 φορές (95% CI: 1,21-4,89).⁴ Οι επιμέρους παράγοντες που σχετίζονται με αυξημένο κίνδυνο

για τροχαίο ατύχημα είναι ο αυξημένος δείκτης μάζας σώματος, ο δείκτης απνοιών-υποπνοιών ύπνου, καθώς και ο νυκτερινός κορεσμός της οξυαιμοσφαιρίνης. Από μια άλλη πρόσφατη έρευνα φάνηκε ακόμη ότι οι ασθενείς με ΣΑΥ είναι περισσότερο ευάλωτοι σε σχέση με ομάδα ελέγχου σε δύο σημαντικούς παράγοντες που επίσης σχετίζονται με αυξημένο κίνδυνο πρόκλησης ατυχημάτων, τη λήψη οινοπνεύματος και τη στέρηση ύπνου.⁵

Συμπερασματικά, η παρουσία ΣΑΥ και η υπνηλία που το συνοδεύει συνδέεται με αυξημένο κίνδυνο πρόκλησης ατυχημάτων. Η έγκαιρη διάγνωση πρέπει να αποτελεί στόχο για κάθε γιατρό της πρωτοβάθμιας φροντίδας, ώστε να αναγνωρίζει έγκαιρα τα συμπτώματα και να παραπέμπει τους ασθενείς στα εξειδικευμένα κέντρα (εργαστήρια ύπνου) για τη διάγνωση και την εφαρμογή θεραπείας, η οποία τις περισσότερες φορές συνίσταται σε εφαρμογή συνεχούς θετικής πίεσης αεραγωγών (continuous positive airway pressure, CPAP). Με τον τρόπο αυτόν, τα οφέλη δεν θα αφορούν μόνο στον ίδιο τον ασθενή, αλλά και στο κοινωνικό σύνολο. Η σημασία του εν λόγω γεγονότος καταδεικνύεται από τις προσπάθειες που εφαρμόζονται στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την υιοθέτηση κοινής διαδικασίας έκδοσης επαγγελματικής άδειας οδήγησης, στα κριτήρια της οποίας θα είναι και ο έλεγχος για ημερήσια υπνηλία και τυχόν παρουσία ΣΑΥ.

Ε. Νένα, Π. Στειρόπουλος, Β. Τσάρα
Μονάδα Ύπνου, Β΄ Πνευμονολογική Κλινική,
ΓΝ «Γ. Παπανικολάου», Θεσσαλονίκη

ABSTRACT

Obstructive sleep apnea as a risk factor for road traffic accidents

E. NENA, P. STEIROPOULOS, V. TSARA

*Sleep Unit, Second Chest Department, "G. Papanikolaou" General Hospital, Thessaloniki, Greece***Βιβλιογραφία**

1. ΚΑΡΔΑΡΑ Μ, ΠΑΠΑΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΥ Α, ΠΑΠΠΑΣ Σ. Οδικά τροχαία ατυχήματα. Επιδημιολογία, παράγοντες κινδύνου και μέτρα πρόληψης. *Αρχ Ελλ Ιατρ* 2009, 26:751–758
2. YOUNG T, PEPPARD PE, GOTTLIEB DJ. Epidemiology of obstructive sleep apnea: A population health perspective. *Am J Respir Crit Care Med* 2002, 165:1217–1239
3. LÉVY P, BONSIGNORE MR, ECKEL J. Sleep, sleep-disordered breathing and metabolic consequences. *Eur Respir J* 2009, 34:243–260
4. TREGEAR S, RESTON J, SCHOELLES K, PHILLIPS B. Obstructive sleep apnea and risk of motor vehicle crash: Systematic review and meta-analysis. *Journal of Clinical Sleep Medicine* 2009, 5:573–581
5. VAKULIN A, BAULK SD, CATSCHEIDE PG, ANTIC NA, VAN DEN HEUVEL CJ, DORRIAN J ET AL. Effects of alcohol and sleep restriction on simulated driving performance in untreated patients with obstructive sleep apnea. *Ann Intern Med* 2009, 151:447–455

Corresponding author:

V. Tsara, Second Chest Department, "G. Papanikolaou" General Hospital, GR-570 10 Exochi, Thessaloniki, Greece
e-mail: bpneumonologiki@yahoo.gr